

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Toezicht en Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij kamerbrief FPC De Pompestichting

Datum
7 september 2022

Ons kenmerk
4207953

1. Aanleiding

Op dinsdag 21 juni 2022 zijn twee tbs-gestelden ontsnapt uit Forensisch Psychiatrisch Centrum De Pompestichting in Nijmegen. U hebt de Kamer op 22 juni 2022 geïnformeerd over deze ontvluchting.¹ De Kamer heeft op 28 juni 2022 gevraagd om een brief over de opvolging van eerdere rapporten van de Inspectie Justitie en Veiligheid over ontvluchtingen uit FPC De Pompestichting.

2. Geadviseerd besluit

Gaat u akkoord met de inhoud van de brief en met verzending aan de Kamer? De brief beschrijft hoe FPC De Pompestichting en DJI opvolging hebben gegeven aan de eerdere rapporten van de Inspectie Justitie en Veiligheid. Daarnaast beschrijft de brief welke maatregelen DJI en FPC De Pompestichting naar aanleiding van de ontvluchting, vooruitlopend op het onderzoeksrapport van de Inspectie, hebben genomen.

3. Kernpunten

- De ontvluchtingen uit de Pompekliniek in 2017 en 2019 waren aanleiding voor intern onderzoek door DJI en FPC De Pompestichting. Deze interne onderzoeken zijn door de Inspectie Justitie en Veiligheid gevalideerd. Uit deze onderzoeken kwamen verbetermaatregelen voort die zagen op de fysieke beveiliging, de forensische scherpte van medewerkers en de afhandeling van incidenten.
- Na eerst kritiek te hebben geuit op de implementatie van deze maatregelen, heeft de Inspectie de monitoring van de verbetermaatregelen vanaf december 2020 gevolgd in haar reguliere toezicht.²
- De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft in 2019 aan DJI gevraagd bij alle FPC's te inventariseren of zij voldoen aan de beveiligingseisen horend bij beveiligingsniveau 4 en daar waar dat niet het geval is, concrete afspraken met de FPC's te maken.
- Vooruitlopend op het onderzoeksrapport van De Inspectie Justitie en Veiligheid over de recente ontvluchting, hebben DJI en FPC De Pompestichting alle processen en procedures die toezien op het voorkomen van ontvluchtingen doorgelicht, teneinde lessen te trekken uit deze gebeurtenis en

¹ Kamerstukken II, 2021/22, 29452, nr. 245

² Kamerstukken II, 2020/21, 29542, nr. 238

om herhaling te voorkomen. DJI heeft uit voorzorg vastgesteld en positief bevestigd dat alle personen van wie is geoordeeld dat er een risico op vluchtgevaar bestaat, op de juiste plek terecht zijn gekomen. Daarnaast scherpt DJI uit voorzorg op onderdelen de informatievoorziening tussen DJI-onderdelen en instellingen voor forensische zorg aan.

- FPC De Pompestichting heeft in overleg met de beveiligingsexperts van DJI tijdelijk extra bouwkundige en elektronische maatregelen genomen om een soortgelijke ontvluchting te kunnen voorkomen. Totdat de tweede beveiligingsring later dit jaar is gerealiseerd, blijven deze maatregelen gehandhaafd. FPC De Pompestichting is in 2020 gestart met de voorbereidingen voor de bouw van een extra penitentiair hekwerk om een tweede beveiligingsring te realiseren. De tweede beveiligingsring wordt naar verwachting eind van dit jaar afgerond.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Toezicht en Behandeling

Datum
7 september 2022

Ons kenmerk
4207953

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Het gegeven dat de tbs-gestelden uit een hoog beveiligde instelling kunnen ontvluchten leidt tot kritische vragen van de Kamer. Temeer nu er eerder in 2017 en 2019 al ontvluchtingen hebben plaatsgevonden uit FPC De Pompestichting. De politieke vraag is of er voldoende lering is getrokken uit de eerdere onderzoeksrapporten. Die vraag beantwoorden we positief omdat de incidenten worden aangegrepen om lering te trekken. Dat is gebeurd met interne onderzoeken van FPC De Pompestichting en DJI die kritisch zijn beoordeeld door de Inspectie.

b. Draagvlak maatschappelijk

Er is een breed maatschappelijk draagvlak voor de tbs-maatregel. Ontvluchtingen kunnen echter afbreuk doen aan dit draagvlak, en dienen daarom voorkomen te worden.

c. Financiële gevolgen

Traject Brains or Buildings

- DJI heeft op verzoek van de Inspectie onderzoek laten uitvoeren naar de mate waarin de FPC's voldoen aan de beveiligingseisen die voor FPC's gelden. Alle FPC's zijn in 2020 en 2021 beoordeeld. Het onderzoek heeft laten zien dat FPC's op verschillende onderdelen niet voldoen aan de eisen. Dat heeft te maken met de aard en de ligging van de bestaande gebouwen.
- Er wordt per FPC en per afwijking bepaald wat het (veiligheids-)risico is en wat de benodigde maatregelen zijn. De gesprekken met de FPC's worden in december 2022 afgerond.
- Daarbij geldt het uitgangspunt dat huisvestingskosten moeten worden gefinancierd met de zogenaamde normatieve huisvestigingscomponent, onderdeel van het tarief dat de Nederlandse Zorgautoriteit vaststelt.
- Het risico bestaat dat sommige aanbieders aanzienlijke investeringen moeten maken om te voldoen aan de eisen. Het is te verwachten dat een aantal zorgaanbieders zich zullen verzetten tegen het gegeven dat deze kosten volledig voor eigen rekening komen. De verwachting is dat deze aanbieders (een deel van) de kosten bij JenV zullen trachten neer te leggen.
- Indien dit gezien de krapte in het aanbod in de forensische zorg dilemma's oproept, dan wel indien deze investeringen voor individuele aanbieders onevenredig belastend zijn, zal ik deze dilemma's aan u voorleggen.

- De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft aangegeven de voortgang van dit traject in de gaten te houden en bij onvoldoende voortgang in januari 2023 een brief met zorgen aan u te sturen en deze ook openbaar te maken.

d. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De inhoud van deze brief is afgestemd met vertegenwoordigers van DJI, Inspectie Justitie en Veiligheid, FPC De Pompestichting.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Toezicht en Behandeling

Datum
7 september 2022

Ons kenmerk
4207953

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

nvt